

Profesijný štandard

Začínajúci odborný zamestnanec

Kategória pedagogického zamestnanca:	Psychológ a školský psychológ Špeciálny pedagóg a terénny špeciálny pedagóg Logopéd a školský logopéd Liečebný pedagóg Sociálny pedagóg
Kariérový stupeň:	začínajúci odborný zamestnanec

Opis profesijného štandardu

Štruktúra profesijného štandardu začínajúceho odborného zamestnanca

Jadro profesijného štandardu tvorí kompetenčný profil. Profesijné kompetencie sú logicky zoradené do troch oblastí a opisujú jadro vedomostí a spôsobilostí, ktoré sú obsahom pregraduálnej prípravy pedagogického zamestnanca:

- **Oblasť Dieťa/Žiak** obsahuje profesijné kompetencie zamerané na poznanie dieťaťa/žiaka a jeho sociokultúrneho prostredia.
- **Oblasť Proces odbornej činnosti** obsahuje profesijné kompetencie zamerané na procesy smerujúce k rozvoju dieťaťa/žiaka.
- **Oblasť Profesijný rozvoj** obsahuje profesijné kompetencie súvisiace s rolou odborného zamestnanca, jeho sebazdokonaľovaním a pôsobením v škole/školskom zariadení.

Každá profesijná kompetencia je popísaná deskriptormi, ktoré sú naplnené potrebnými **vedomosťami** (súbory poznatkov, ktoré tvoria nevyhnutné predpoklady pre správne posúdenie, resp. výkon činností v danej kompetencii) a **spôsobilosťami** (schopnosti nadobudnuté v praktickej činnosti, ktoré sú predpokladom pre správny výkon činností v danej kompetencii).

Charakteristika úrovne kompetencií v kariérovom stupni

Začínajúci odborný zamestnanec má požadované vedomosti a spôsobilosti, ktoré sú nevyhnutné pre vstup do profesie, po absolvovaní pregraduálnej prípravy.

Kompetenčný profil začínajúceho psychológa

Oblasti	Profesijné kompetencie
1. Dieťa/Žiak	1.1 Identifikovať a diagnostikovať vývinové a individuálne charakteristiky dieťaťa/žiaka 1.2 Identifikovať a diagnostikovať špecifiká psychologického vývinu dieťaťa/žiaka 1.3 Identifikovať a diagnostikovať sociokultúrny kontext vývinu dieťaťa/žiaka
2. Proces odbornej činnosti	2.1 Ovládať obsah študijného odboru psychológia 2.2 Plánovať a projektovať individuálnu a skupinovú psychologickú činnosť

	2.3 Realizovať psychologické poradenstvo 2.4 Realizovať preventívnu činnosť 2.5 Realizovať psychoterapiu 2.6 Hodnotiť priebeh a výsledky odbornej psychologickéj činnosti
3. Profesijný rozvoj	3.1 Plánovať a realizovať svoj profesijný rast a sebarozvoj 3.2 Stotožniť sa s profesijnou rolou a školským zariadením

1. OBLASŤ DIEŤA/ŽIAK

Kompetencia 1.1 Identifikovať a diagnostikovať vývinové a individuálne charakteristiky žiaka	
<p>Začínajúci psychológ má vedomosti o:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ zákonitostiach psychického vývinu dieťaťa/žiaka, ▪ psychologických metódach a nástrojoch na identifikáciu stavu a faktorov ovplyvňujúcich osobnostný, kognitívny, profesionálny (kariérový) a sociálny vývin dieťaťa/žiaka, ▪ metodológii identifikácie a psychologickéj diagnostiky psychického vývinu dieťaťa/žiaka, ▪ možnostiach a limitoch použitia psychologických metód a nástrojov. <p>Začínajúci psychológ je spôsobilý:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ aplikovať vedomosti na identifikáciu zákonitostí osobnostného, kognitívneho, profesionálneho (kariérového) a sociálneho vývinu dieťaťa/žiaka, ▪ identifikovať faktory ovplyvňujúce vývin dieťaťa/žiaka, ▪ disponovať základnými skúsenosťami s aplikáciou psychologických metód a nástrojov na identifikáciu individuálnych charakteristík dieťaťa/žiaka. 	
Kompetencia 1.2 Identifikovať a diagnostikovať špecifiká psychologického vývinu dieťaťa/žiaka	
<p>Začínajúci psychológ má vedomosti o:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ kognitívnom, emocionálnom a kariérovom vývine dieťaťa/žiaka, ▪ špecifikách psychického vývinu dieťaťa/žiaka, ▪ etiológii a symptomatológii porúch psychického vývinu. <p>Začínajúci psychológ je spôsobilý:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ disponovať základnými skúsenosťami s aplikáciou psychologických metód a nástrojov na identifikáciu špecifik psychického vývinu dieťaťa/žiaka ▪ identifikovať faktory ovplyvňujúce špecifiká psychického vývinu dieťaťa/žiaka. 	
Kompetencia 1.3 Identifikovať a diagnostikovať sociokultúrny kontext vývinu dieťaťa/žiaka	
<p>Začínajúci psychológ má vedomosti o:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ zákonitostiach sociálneho vývinu dieťaťa/žiaka. <p>Začínajúci psychológ je spôsobilý:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ identifikovať sociokultúrny kontext dieťaťa/žiaka, ▪ disponovať základnými skúsenosťami s identifikáciou sociokultúrneho kontextu dieťaťa/žiaka. 	

2. OBLASŤ PROCES ODBORNEJ ČINNOSTI

Kompetencia 2.1 Ovládať obsah študijného odboru psychológia
<p>Začínajúci psychológ má vedomosti o:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ základných, špeciálnych a aplikovaných psychologických disciplínach. <p>Začínajúci psychológ je spôsobilý:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ orientovať sa v teoretických poznatkoch zo základných, špeciálnych a aplikovaných psychologických disciplín s presahom do odbornej činnosti.

Kompetencia 2.2 Plánovať a projektovať individuálnu a skupinovú psychologickú činnosť

Začínajúci psychológ má vedomosti o:

- princípoch plánovania individuálnej psychologickkej činnosti,
- princípoch plánovania skupinovej psychologickkej činnosti,
- o plánovaní prieskumnej a výskumnej činnosti.

Začínajúci psychológ je spôsobilý:

- disponovať základnými skúsenosťami s plánovaním individuálnej a skupinovej psychologickkej činnosti.

Kompetencia 2.3 Realizovať psychologické poradenstvo

Začínajúci psychológ má vedomosti o:

- teoretických východiskách psychologického poradenstva.

Začínajúci psychológ je spôsobilý:

- disponovať základnými skúsenosťami s realizáciou psychologického poradenstva.

Kompetencia 2.4 Realizovať preventívnu činnosť

Začínajúci psychológ má vedomosti o:

- teoretických východiskách preventívnej činnosti.

Začínajúci psychológ je spôsobilý:

- disponovať základnými skúsenosťami v oblasti preventívnej činnosti.

Kompetencia 2.5 Realizovať psychoterapiu

Začínajúci psychológ má vedomosti o:

- teoretických východiskách psychoterapie.

Začínajúci psychológ je spôsobilý:

- disponovať parciálnymi skúsenosťami z psychoterapie.

Kompetencia 2.6 Hodnotiť priebeh a výsledky odbornej psychologickej činnosti

Začínajúci psychológ má vedomosti o:

- pojmov a postupov z oblasti hodnotenia odbornej psychologickej činnosti.

Začínajúci psychológ je spôsobilý:

- disponovať základnými skúsenosťami z hodnotenia odbornej psychologickej činnosti.

3. OBLASŤ PROFESIJNÝ ROZVOJ

Kompetencia 3.1 Plánovať a realizovať svoj profesijný rast a sebarozvoj

Začínajúci psychológ má vedomosti o:

- systéme kariérového rozvoja v jednotlivých aplikačných odvetviach psychológie,
- možnostiach plánovania a realizácie svojho profesijného rastu a sebarozvoja,
- trendoch odborného smerovania na domácej a európskej úrovni (EuroPsy).

Začínajúci psychológ je spôsobilý:

- určiť si ciele svojho profesijného rastu a sebarozvoja.

Kompetencia 3.2 Stotožniť sa s profesijnou rolou a školským zariadením

Začínajúci psychológ má vedomosti o:

- východiskách a princípoch role psychológa,
- systéme výchovného a psychologického poradenstva a prevencie,
- etickom kódexe psychológa,
- o všeobecne záväzných právnych predpisoch v oblasti systému výchovného a psychologického poradenstva a prevencie.

Začínajúci psychológ je spôsobilý:

- správať sa v súlade s profesijnou etikou.

Kompetenčný profil začínajúceho školského psychológa

Oblasti	Profesijné kompetencie
1. Dieťa/Žiak	1.1 Identifikovať a vývinové a individuálne charakteristiky dieťaťa/žiaka pedagogicko-psychologickými prostriedkami 1.2 Identifikovať a diagnostikovať špecifiká psychologického vývinu dieťaťa/žiaka 1.3 Identifikovať a diagnostikovať sociokultúrny kontext vývinu dieťaťa/žiaka
2. Proces odbornej činnosti	2.1 Ovládať obsah študijného odboru psychológia 2.2 Plánovať a projektovať odbornú starostlivosť o jednotlivca a skupinu 2.3 Realizovať poradenskú a konzultačnú činnosť 2.4 Realizovať intervenciu a psychoterapiu 2.5 Realizovať prevenciu 2.6 Hodnotiť priebeh a výsledky pedagogicko-psychologickej činnosti s jednotlivcom a skupinou
3. Profesijný rozvoj	3.1 Plánovať a realizovať svoj profesijný rast a sebarozvoj 3.2 Stotožniť sa s profesijnou rolou a školou

1. OBLASŤ DIEŤA/ŽIAK

Kompetencia 1.1 Identifikovať a vývinové a individuálne charakteristiky dieťaťa/žiaka pedagogicko-psychologickými prostriedkami

Začínajúci školský psychológ má vedomosti o:

- biologickom, psychickom a sociálnom vývine jednotlivca v jednotlivých vývinových obdobiach,
- psychologických metóda a nástrojoch na identifikáciu stavu a faktorov ovplyvňujúcich osobnostný, kognitívny, profesionálny (kariérový) a sociálny vývin dieťaťa/žiaka,
- metodológiu identifikácie a psychologickej diagnostiky psychického vývinu dieťaťa/žiaka,
- možnostiach a limitoch použitia psychologických metód a nástrojov.

Začínajúci školský psychológ je spôsobilý:

- aplikovať vedomosti na identifikáciu zákonitostí osobnostného, kognitívneho, profesionálneho (kariérového) a sociálneho vývinu dieťaťa/žiaka,
- identifikovať faktory ovplyvňujúce vývin dieťaťa/žiaka,
- aplikovať psychologické metódy a nástroje na identifikáciu individuálnych charakteristík dieťaťa/žiaka.

Kompetencia 1.2 Identifikovať a diagnostikovať špecifiká psychologického vývinu dieťaťa/žiaka

Začínajúci školský psychológ má vedomosti o:

- zákonitostiach zrenia, učenia a správania dieťaťa/žiaka a psychického vývinu dieťaťa/žiaka.

Začínajúci školský psychológ je spôsobilý:

- analyzovať psychologické osobitosti zrenia, učenia a správania dieťaťa/žiaka,
- aplikovať pedagogicko-psychologické metódy a nástroje na identifikáciu špecifik psychického vývinu dieťaťa/žiaka,
- identifikovať faktory ovplyvňujúce špecifiká psychického vývinu dieťaťa/žiaka.

Kompetencia 1.3 Identifikovať a diagnostikovať sociokultúrny kontext vývinu dieťaťa/žiaka
<p>Začínajúci školský psychológ má vedomosti o:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ zákonitostiach sociokultúrneho kontextu skupiny, vývinu skupiny a postavenie jednotlivca v skupine, ▪ metódach a nástrojoch na identifikovanie sociokultúrneho kontextu skupiny, vývinu dieťaťa/žiaka a skupiny a identifikovanie celkovej štruktúry školy a školskej triedy. <p>Začínajúci školský psychológ je spôsobilý:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ identifikovať individuálne charakteristiky dieťaťa/žiaka a skupiny, vychádzajúce z jeho sociokultúrneho prostredia (sociálne znevýhodneného prostredia).

2. OBLASŤ PROCES ODBORNEJ ČINNOSTI

Kompetencia 2.1 Ovládať obsah študijného odboru psychológia
<p>Začínajúci školský psychológ má vedomosti o:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ psychologických a pedagogických disciplínach, metodológii a štatistike v oblasti odbornej činnosti. <p>Začínajúci školský psychológ je spôsobilý:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ orientovať sa v platných všeobecne záväzných právnych predpisoch, vzťahujúcich sa na činnosť školského psychológa.
Kompetencia 2.2 Plánovať a projektovať odbornú starostlivosť o jednotlivca a skupinu
<p>Začínajúci školský psychológ má vedomosti o:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ možnostiach aplikácie a integrácie základných princípov plánovania a projektovania odbornej činnosti s jednotlivcom a skupinou. <p>Začínajúci školský psychológ je spôsobilý:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ navrhovať a analyzovať odbornú činnosť so skupinou a jednotlivcom v spolupráci s pedagogickými zamestnancami a odbornými zamestnancami a inými odborníkmi, ▪ plánovať individuálnu a skupinovú odbornú činnosť.
Kompetencia 2.3 Realizovať poradenskú a konzultačnú činnosť
<p>Začínajúci školský psychológ má vedomosti o:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ teoretických modeloch pedagogicko-psychologického poradenstva v škole. <p>Začínajúci školský psychológ je spôsobilý:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ stanoviť kritériá pre individuálne a skupinové poradenstvo a konzultácie v spolupráci s pedagogickými zamestnancami a odbornými zamestnancami a inými odborníkmi, ▪ posúdiť možnosti a spôsoby konzultácií, individuálneho a skupinového poradenstva v škole.
Kompetencia 2.4 Realizovať intervenciu a psychoterapiu
<p>Začínajúci školský psychológ má vedomosti o:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ teoretických východiskách intervencie a stratégiách intervenčných programov pri práci s jednotlivcom a skupinou. <p>Začínajúci školský psychológ je spôsobilý:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ analyzovať dostupné zdroje na výber aktivít zameraných na intervenciu a navrhovať intervenčné stratégie.
Kompetencia 2.5 Realizovať prevenciu
<p>Začínajúci školský psychológ má vedomosti o:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ teoretických východiskách modelov prevencie sociálno-patologických javov, rizikách ich vzniku a negatívnych dopadov na vývin jednotlivca a sociálnu skupinu ako celok.

Začínajúci školský psychológ je spôsobilý:

- analyzovať a zvoliť dostupné zdroje pre vhodný výber preventívnych aktivít,
- realizovať preventívnu činnosť.

Kompetencia 2.6**Hodnotiť priebeh a výsledky pedagogicko-psychologickej činnosti s jednotlivcom a skupinou****Začínajúci školský psychológ má vedomosti o:**

- súčasných trendoch a postupoch v hodnotení priebehu pedagogicko-psychologickej činnosti.

Začínajúci školský psychológ je spôsobilý:

- zvoliť kritériá hodnotenia pedagogicko-psychologickej činnosti s jednotlivcom a skupinou,
- hodnotiť vlastnú odbornú činnosť.

3. OBLASŤ PROFESIJNÝ ROZVOJ**Kompetencia 3.1 Plánovať a realizovať svoj profesijný rast a sebarozvoj****Začínajúci školský psychológ má vedomosti o:**

- systéme kariérového rozvoja odborných zamestnancov a možnosti ich kariérového rastu,
- metódach sebazvdelávania,
- metódach výskumu a vývoja v oblasti odbornej praxe.

Začínajúci školský psychológ je spôsobilý:

- komunikovať o odborných poznatkoch so širším prostredím laickej i profesijnej komunity,
- stanoviť si ciele svojho profesijného rozvoja používať metódy výskumu a vývoja.

Kompetencia 3.2 Stotožniť sa s profesijnou rolou a školou**Začínajúci školský psychológ má vedomosti o:**

- organizačných charakteristikách školského systému a inštitucionálnych pravidlách školy,
- základných teóriách profesie školského psychológa,
- základnej štruktúre profesie a profesijného zázemia odboru.

Začínajúci školský psychológ je spôsobilý:

- správať sa v súlade s profesijnou etikou.

Kompetenčný profil začínajúceho logopéda a školského logopéda

Oblasti	Profesijné kompetencie
1. Dieťa/Žiak	1.1 Identifikovať individuálne charakteristiky dieťaťa/žiaka v oblasti komunikačnej schopnosti a následnej narušenej komunikačnej schopnosti 1.2 Identifikovať sociokultúrny kontext vývinu dieťaťa/žiaka 1.3 Identifikovať špeciálne výchovno-vzdelávacie potreby dieťaťa/žiaka v kontexte narušenej komunikačnej schopnosti
2. Proces odbornej činnosti	2.1 Ovládať obsah študijného odboru logopédia 2.2 Plánovať a projektovať logopedickú intervenciu v kontexte špeciálnopedagogického procesu 2.3 Realizovať logopedickú terapiu, poradenstvo a prevenciu 2.4 Hodnotiť priebeh a výsledky logopedickej intervencie
3. Profesijný rozvoj	3.1 Plánovať a realizovať svoj profesijný rast a sebarozvoj 3.2 Stotožniť sa s profesijnou rolou a školským zariadením

1. OBLASŤ DIEŤA/ŽIAK

Kompetencia 1.1 Identifikovať individuálne charakteristiky dieťaťa/žiaka v oblasti komunikačnej schopnosti a následnej narušenej komunikačnej schopnosti

Začínajúci logopéd a školský logopéd má vedomosti o:

- štádiách vývinu reči,
- vývinových štádiách a medzníkoch psychomotorického vývinu dieťaťa/žiaka,
- základných teoretických východiskách všetkých druhov narušenej komunikačnej schopnosti,
- základných teoretických východiskách súvisiacich disciplín viažucich sa k narušenej komunikačnej schopnosti,
- základnom skríningu narušenej komunikačnej schopnosti,
- základných metódach a nástrojoch logopedickej diagnostiky a terapie.

Začínajúci logopéd a školský logopéd je spôsobilý:

- diagnostikovať vývin reči a všetky druhy narušenej komunikačnej schopnosti,
- vykonať skríning detí a žiakov s narušenou komunikačnou schopnosťou.

Kompetencia 1.2 Identifikovať sociokultúrny kontext vývinu dieťaťa/žiaka

Začínajúci logopéd a školský logopéd má vedomosti o:

- typy sociokultúrneho prostredia,
- rizikové faktory rodiny a prostredia dieťaťa/žiaka.

Začínajúci logopéd a školský logopéd je spôsobilý:

- identifikovať typy sociokultúrneho prostredia,
- identifikovať rizikové faktory rodiny a prostredia dieťaťa/žiaka.

Kompetencia 1.3 Identifikovať špeciálne výchovno-vzdelávacie potreby dieťaťa/žiaka v kontexte narušenej komunikačnej schopnosti

Začínajúci logopéd a školský logopéd má vedomosti o:

- kategórie detí/žakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami v rámci možností ich výchovy a vzdelávania,
- formy vzdelávania, druhy a typy škôl a školských zariadení pre deti/žakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami,
- základné logopedické diagnostické metódy a nástroje na identifikáciu špeciálnych výchovno-vzdelávacích potrieb detí/žakov.

Začínajúci logopéd a školský logopéd je spôsobilý:

- zvoliť a použiť logopedické diagnostické metódy a nástroje na identifikáciu špeciálnych výchovno-vzdelávacích potrieb detí/žakov,
- identifikovať narušenú komunikačnú schopnosť u detí/žakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami,
- identifikovať vplyv narušenej komunikačnej schopnosti na učenie a správanie dieťaťa/žiaka.

2. OBLASŤ PROCES ODBORNEJ ČINNOSTI

Kompetencia 2.1 Ovládať obsah študijného odboru logopédia

Začínajúci logopéd a školský logopéd má vedomosti o:

- odbore logopédie vrátane interdisciplinárnych väzieb,
- štátnych vzdelávacích programoch pre žakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami a možnostiach ich vzdelávania vyplývajúcich zo všeobecne záväzných právnych predpisov,
- základných všeobecne záväzných právnych predpisoch súvisiacich s výkonom práce logopéda a školského logopéda.

Začínajúci logopéd a školský logopéd je spôsobilý:

- aplikovať odborné vedomosti do oblasti logopedickej intervencie,
- viesť dokumentáciu škôl a školských zariadení, ktorá je záväzná pre logopéda a školského logopéda.

Kompetencia 2.2 Plánovať a projektovať logopedickú intervenciu v kontexte špeciálnopedagogického procesu
<p>Začínajúci logopéd a školský logopéd má vedomosti o:</p> <ul style="list-style-type: none"> plánovaní a projektovaní logopedickej intervencie, tvorbe individuálneho výchovno-vzdelávacieho programu, možnostiach spolupráce s inými odborníkmi a inštitúciami v oblasti poradenstva, prevencie a intervencie. <p>Začínajúci logopéd a školský logopéd je spôsobilý:</p> <ul style="list-style-type: none"> tvoriť podklady pre individuálny výchovno-vzdelávací program, stanoviť individuálne ciele a zostaviť individuálny plán logopedickej intervencie pre jednotlivcov aj skupiny.
Kompetencia 2.3 Realizovať logopedickú terapiu, poradenstvo a prevenciu
<p>Začínajúci logopéd a školský logopéd má vedomosti o:</p> <ul style="list-style-type: none"> efektívnej logopedickej terapii a poradenskej činnosti základných stratégiách, metódach a technike logopedickej terapie a prevencie, vplyve psychomotorického vývinu dieťaťa/žiaka na vznik a priebeh narušenej komunikačnej schopnosti, interpersonálnej komunikácii v poradenskom procese. <p>Začínajúci logopéd a školský logopéd je spôsobilý:</p> <ul style="list-style-type: none"> prakticky vykonávať logopedickú terapiu a poradenskú činnosť všetkých druhov narušenej komunikačnej schopnosti.
Kompetencia 2.4 Hodnotiť priebeh a výsledky logopedickej intervencie
<p>Začínajúci logopéd a školský logopéd má vedomosti o:</p> <ul style="list-style-type: none"> hodnotení vlastnej logopedickej terapie, poradenstva a prevencie, štruktúre a požadovanom obsahu správy z logopedickej diagnostiky. <p>Začínajúci logopéd a školský logopéd je spôsobilý:</p> <ul style="list-style-type: none"> hodnotiť efektivitu vlastnej logopedickej terapie, poradenstva a prevencie, tvoriť správy z logopedickej diagnostiky a terapie.

3. OBLASŤ PROFESIJNÝ ROZVOJ

Kompetencia 3.1 Plánovať a realizovať svoj profesijný rast a sebarozvoj
<p>Začínajúci logopéd a školský logopéd má vedomosti o:</p> <ul style="list-style-type: none"> možnostiach kariérového rastu odborných zamestnancov, psychohygiene a rizikách pomáhajúcej profesie. <p>Začínajúci logopéd a školský logopéd je spôsobilý:</p> <ul style="list-style-type: none"> plánovať svoje ďalšie vzdelávanie, realizovať prieskumnú činnosť, tvoriť metodické materiály pre deti a žiakov s narušenou komunikačnou schopnosťou.
Kompetencia 3.2 Stotožniť sa s profesijnou rolou a školským zariadením
<p>Začínajúci logopéd a školský logopéd má vedomosti o:</p> <ul style="list-style-type: none"> profesijných kompetenciách logopéda a školského logopéda a etickom kódexe, možnostiach pôsobenia logopéda a školského logopéda v školách a školských zariadeniach. <p>Začínajúci logopéd a školský logopéd je spôsobilý:</p> <ul style="list-style-type: none"> stotožniť sa s poslaním profesie logopéda a školského logopéda, mať základnú praktickú skúsenosť s uplatňovaním profesijnej etiky.

Kompetenčný profil začínajúceho špeciálneho pedagóga a terénneho špeciálneho pedagóga

Oblasti	Profesijné kompetencie
4. Dieťa/Žiak	1.1 Identifikovať individuálne charakteristiky dieťaťa/žiaka 1.2 Identifikovať sociokultúrny kontext vývoja dieťaťa/žiaka 1.3 Identifikovať špeciálne výchovno-vzdelávacie potreby dieťaťa/žiaka
5. Proces odbornej činnosti	2.1 Ovládať obsah študijného odboru špeciálna pedagogika 2.2 Plánovať a projektovať špeciálnopedagogickú intervenciu 2.3 Realizovať špeciálnopedagogickú intervenciu 2.4 Hodnotiť priebeh a výsledky špeciálnopedagogickej intervencie
6. Profesijný rozvoj	3.1 Plánovať a realizovať svoj profesijný rast a sebarozvoj 3.2 Stotožniť sa s profesijnou rolou a školským zariadením

1. OBLASŤ DIEŤA/ŽIAK

Kompetencia 1.1 Identifikovať individuálne charakteristiky dieťaťa/žiaka

Začínajúci špeciálny pedagóg a terénny špeciálny pedagóg má vedomosti o:

- základných biologických, psychologických a sociologických aspektoch vývoja detí a mládeže,
- metodologických východiskách poznávania detí/žakov, školskej triedy.

Začínajúci špeciálny pedagóg a terénny špeciálny pedagóg je spôsobilý:

- identifikovať individuálne charakteristiky dieťaťa/žiaka.

Kompetencia 1.2 Identifikovať sociokultúrny kontext vývinu dieťaťa/žiaka

Začínajúci špeciálny pedagóg a terénny špeciálny pedagóg má vedomosti o:

- rôznych kontextoch ontogenézy dieťaťa/žiaka so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami,
- osobitostiach rodinného života s dieťaťom/žiakom so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami,
- zákonitostiach a rizikách sociálneho vylúčenia, šikanovania, zneužívania a týrania,
- ohrozeniach v oblasti partnerských a rovesníckych vzťahov u dieťaťa/žiaka so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami,
- metódach, nástrojoch a stratégiách prevencie sociálneho vylúčenia, šikanovania a zdroje podpory socializácie.

Začínajúci špeciálny pedagóg a terénny špeciálny pedagóg je spôsobilý:

- aplikovať psychologické metódy a nástroje na identifikáciu špecifik psychického vývinu dieťaťa/žiaka,
- identifikovať faktory ovplyvňujúce špecifiká psychického vývinu dieťaťa/žiaka.

Kompetencia 1.3 Identifikovať špeciálne výchovno-vzdelávacie potreby dieťaťa/žiaka

Začínajúci špeciálny pedagóg a terénny špeciálny pedagóg má vedomosti o:

- kategorizácii detí/žakov špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, poznať jednotlivé diagnózy z hľadiska etiológie a symptomatológie,
- odbornej (medicínskej, psychologickkej, špeciálnopedagogickej) terminológii špeciálnopedagogických javov na primeranej úrovni,
- špecifikách ontogenézy detí/žakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami,
- dopadoch špeciálnych výchovno-vzdelávacích potrieb na učenie sa, správanie, resp. konanie dieťaťa/žiaka a ohrozeniach súvisiacich so špeciálnymi edukačnými potrebami.

Začínajúci špeciálny pedagóg a terénny špeciálny pedagóg je spôsobilý:

- interpretovať diagnostické závery a odporúčania iných odborníkov a využiť ich v edukačných situáciách,
- vybrať a použiť špeciálnopedagogické/pedagogické diagnostické metódy a nástroje na identifikáciu špeciálnych výchovno-vzdelávacích potrieb detí/žakov,

- identifikovať vplyv postihnutia, narušenia či ohrozenia na prežívanie, učenie a správanie dieťaťa/žiaka.

2. OBLASŤ PROCES ODBORNEJ ČINNOSTI

Kompetencia 2.1 Ovládať obsah študijného odboru špeciálna pedagogika

Začínajúci špeciálny pedagóg a terénny špeciálny pedagóg má vedomosti o:

- odbore špeciálna pedagogika vrátane interdisciplinárnych väzieb,
- štátnych vzdelávacích programoch pre žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami a možnostiach ich vzdelávania vyplývajúcich zo všeobecne záväzných právnych predpisov,
- základných všeobecne záväzných právnych predpisoch súvisiacich s výkonom práce špeciálneho pedagóga a terénneho špeciálneho pedagóga,
- základnej dokumentácii súvisiacej s výkonom práce špeciálneho pedagóga a terénneho špeciálneho pedagóga v praxi.

Začínajúci špeciálny pedagóg a terénny špeciálny pedagóg je spôsobilý:

- aplikovať odborné vedomosti do oblasti špeciálnopedagogickej intervencie,
- viesť dokumentáciu škôl a školských zariadení, ktorá je záväzná pre špeciálneho pedagóga a terénneho špeciálneho pedagóga.

Kompetencia 2.2

Plánovať a projektovať špeciálnopedagogickú intervenciu

Začínajúci špeciálny pedagóg a terénny špeciálny pedagóg má vedomosti o:

- plánovaní a projektovaní špeciálnopedagogickej intervencie,
- tvorbe individuálneho výchovno-vzdelávacieho programu,
- spolupráce s inými odborníkmi a inštitúciami v oblasti poradenstva, prevencie a intervencie.

Začínajúci špeciálny pedagóg a terénny špeciálny pedagóg je spôsobilý:

- tvoriť podklady pre individuálny výchovno-vzdelávací program,
- stanoviť individuálne ciele a zostaviť individuálny plán špeciálnopedagogickej intervencie pre jednotlivcov aj skupiny.

Kompetencia 2.3 Realizovať špeciálnopedagogickú intervenciu

Začínajúci špeciálny pedagóg a terénny špeciálny pedagóg má vedomosti o:

- efektívnej špeciálno-pedagogickej rehabilitácii (edukácia, reedukácia, kompenzácia, terapia, prevencia) a poradenskej činnosti,
- základných stratégiách, metódach a technikách špeciálno-pedagogickej rehabilitácie,
- vplyve podmienok vývinu dieťaťa/žiaka na vznik a priebeh postihnutia, narušenia, ohrozenia,
- interpersonálnej komunikácii v poradenskom procese.

Začínajúci špeciálny pedagóg a terénny špeciálny pedagóg je spôsobilý:

- prakticky vykonávať špeciálno-pedagogickú rehabilitáciu a poradenskú činnosť príslušných druhov a typov špeciálnych výchovno-vzdelávacích potrieb.

Kompetencia 2.4 Hodnotiť priebeh a výsledky špeciálnopedagogickej intervencie

Začínajúci špeciálny pedagóg a terénny špeciálny pedagóg má vedomosti o:

- hodnotení vlastnej špeciálno-pedagogickej rehabilitácie, poradenstva a prevencie,
- štruktúre a požadovanom obsahu správy z špeciálno-pedagogickej diagnostiky.

Začínajúci špeciálny pedagóg a terénny špeciálny pedagóg je spôsobilý:

- hodnotiť efektívnosť vlastnej špeciálno-pedagogickej rehabilitácie, poradenstva a prevencie,
- tvoriť správy zo špeciálno-pedagogickej diagnostiky a rehabilitácie.

3. OBLASŤ PROFESIJNÝ ROZVOJ

Kompetencia 3.1 Plánovať a realizovať svoj profesijný rast a sebarozvoj

Začínajúci špeciálny pedagóg a terénny špeciálny pedagóg má vedomosti o:

- systéme kariérového rozvoja odborných zamestnancov a pedagogických zamestnancov a možnostiach kariérového rastu,
- metódach sebazvdelávania,
- metódach výskumu a vývoja v oblasti pedagogickej praxe.

Začínajúci špeciálny pedagóg a terénny špeciálny pedagóg je spôsobilý:

- komunikovať pedagogické a odborové poznatky so širším prostredím laickej i profesijnej komunity,
- stanoviť si ciele svojho profesijného rozvoja,
- používať metódy výskumu a vývoja.

Kompetencia 3.2 Stotožniť sa s profesijnou rolou a školským zariadením

Začínajúci špeciálny pedagóg a terénny špeciálny pedagóg má vedomosti o:

- organizačných charakteristikách školského systému, ako aj inštitucionálnych a právnych predpisoch pre školy a špeciálnopedagogické zariadenia,
- základných teóriách špeciálnopedagogickej profesie,
- základnej štruktúre profesie a profesijného zázemia odboru,
- etických normách pre výkon povolania špeciálneho pedagóga a terénneho špeciálneho pedagóga.

Začínajúci špeciálny pedagóg a terénny špeciálny pedagóg je spôsobilý:

- reflektovať a zdokonaľovať efektivitu vlastnej odbornej činnosti.

Kompetenčný profil začínajúceho liečebného pedagóga

Oblasti	Profesijné kompetencie
1. Dieťa/Žiak	1.1 Identifikovať riziká, ohrozenia a potenciál dieťaťa/žiaka 1.2 Identifikovať bio-psycho-sociálne faktory správania a konania dieťaťa/žiaka 1.3 Identifikovať sociokultúrny kontext vývinu dieťaťa/žiaka
2. Proces odbornej činnosti	2.1 Ovládať obsah študijného odboru liečebná pedagogika 2.2 Plánovať a projektovať liečebnopedagogické činnosti 2.3 Realizovať preventívnu, poradenskú a konzultačnú činnosť 2.4 Realizovať liečebnopedagogickú intervenciu 2.5 Hodnotiť priebeh a výsledky liečebnopedagogickej činnosti
3. Profesijný rozvoj	3.1 Plánovať a realizovať svoj profesijný rast a sebarozvoj 3.2 Stotožniť sa s profesijnou rolou a školským zariadením

1. OBLASŤ DIEŤA/ŽIAK

Kompetencia 1.1 Identifikovať riziká, ohrozenia a potenciál dieťaťa/žiaka

Začínajúci liečebný pedagóg má vedomosti o:

- zákonitostiach, rizikách a ohrození zdravého vývinu detí a mládeže,
- metodologických nástrojoch pre orientáciu v edukačnej situácii dieťaťa/žiaka a skupiny.

Začínajúci liečebný pedagóg je spôsobilý:

- zbierať, hodnotiť a objektivizovať informácie pri identifikovaní individuálnych charakteristík dieťaťa/žiaka,
- prijímať dieťa/žiaka v jeho jedinečnosti a zaobchádzať s ním s úctou a rešpektom, podporovať jeho potenciál a zdroje zvládania.

Kompetencia 1.2

Identifikovať bio-psycho-sociálne faktory správania a konania dieťaťa/žiaka

Začínajúci liečebný pedagóg má vedomosti o:

- zákonitostiach utvárania modelov správania a konania dieťaťa/žiaka v kontexte jeho bio-psycho-sociálneho vývinu a zdravia, ako aj životných okolností.

Začínajúci liečebný pedagóg je spôsobilý:

- identifikovať riziká, oslabenia a poruchy v správaní dieťaťa/žiaka, ako aj jeho silné stránky a zdroje zvládania, konštruovať systém faktorov podmieňujúcich určité správanie a konanie,
- najprv poznávať, potom vychovávať, nerobiť rýchle závery, byť otvorený voči možnostiam a potenciálom jednotlivca, byť trpezlivý pri hľadaní informácií a vytváraní vzťahu dôvery.

Kompetencia 1.3 Identifikovať sociokultúrny kontext vývinu dieťaťa/žiaka**Začínajúci liečebný pedagóg má vedomosti o:**

- kontextoch vývinu v sociálne znevýhodnenom prostredí, rizikových okolnostiach v kontexte migrácie a multikulturality.

Začínajúci liečebný pedagóg je spôsobilý:

- identifikovať riziká a ohrozenia v sociokultúrnom kontexte, ako aj silné stránky
- identifikovať znaky exklúzie
- prijímať rozmanitosť, podporovať inklúziu.

2. OBLASŤ PROCES ODBORNEJ ČINNOSTI**Kompetencia 2.1 Ovládať obsah študijného odboru liečebná pedagogika****Začínajúci liečebný pedagóg má vedomosti o:**

- teóriách výchovy, výchovy v sťažených životných okolnostiach, pri poruchách vývinu a zdravia v kontexte poznatkov psychologických, sociálnych a medicínskych vied,
- metodológii kvalitatívneho a kvantitatívneho výskumu,
- problematike rodinnej výchovy, predškolskej, elementárnej a školskej pedagogiky v kontexte výchovy a inkluzívneho vzdelávania,
- štátnych vzdelávacích programy a platné všeobecne záväzné právne predpisy súvisiace s profesiou liečebného pedagóga.

Začínajúci liečebný pedagóg je spôsobilý:

- uplatňovať interdisciplinárne poznatky vo výchove detí/žiakov so znevýhodnením a v ohrození vývinu a zdravia,
- podporovať výchovné úsilie a edukačný proces tam, kde sa vyskytujú problémy,
- orientovať sa vo všeobecne záväzných právnych predpisoch vzťahujúcich sa k práci liečebného pedagóga, v dokumentácii dieťaťa/žiaka, ako aj v systéme starostlivostí o deti v ohrození.

Kompetencia 2.2 Plánovať a projektovať liečebnopedagogické činnosti**Začínajúci liečebný pedagóg má vedomosti o:**

- stratégiách výchovy a výchovných opatreniach v náročných situáciách,
- metódach habilitácie, rehabilitácie, podpory a sprevádzania,
- postupoch zahájenia, realizácie a hodnotenia foriem, postupov a výsledkov liečebno-výchovnej pomoci.

Začínajúci liečebný pedagóg je spôsobilý:

- rozumieť komunikačným prostriedkom dieťaťa/žiaka a ponúknuť mu dôveryhodný vzťah,
- identifikovať zdroje zvládania a ponúknuť optimálne skúsenosti a podnety pre rozvoj,
- riešiť konflikty a mobilizovať pozitívne rezervy osobnosti dieťaťa/žiaka,
- reflektovať vlastné konanie a využívať svoje vedomosti a skúsenosti v prospech dieťaťa/žiaka,
- byť vnímavý a konštruovať spoločne s dieťaťom/žiakom a osobami v jeho okolí optimálnu situáciu v procese zmien.

Kompetencia 2.3 Realizovať preventívnu, poradenskú a konzultačnú činnosť

Začínajúci liečebný pedagóg má vedomosti o:

- základných úlohách prevencie, poradenstva a odborných konzultácií v prostredí školy,
- potrebách a možnostiach dieťaťa/žiaka v kontexte poskytovaných informácií v danom veku a životnej situácii,
- ohrozeniach a možnostiach opatrení v kontexte inklúzie.

Začínajúci liečebný pedagóg je spôsobilý:

- nájsť primeranú formu pre preventívne opatrenia a poradenstvo,
- identifikovať ohrozených jednotlivcov a ponúknuť im vhodnou formou informácie a náhľad do ich situácie,
- komunikovať poradensky so zákonnými zástupcami a pedagógmi detí so znevýhodnením alebo v ohrození,
- chrániť intimitu detí/žiakov a ich zákonných zástupcov, postupovať v súlade s profesionálnou etikou.

Kompetencia 2.4 Realizovať liečebnopedagogickú intervenciu**Začínajúci liečebný pedagóg má vedomosti o:**

- teóriách a metódach vytvárania konceptov liečebno-pedagogickej pomoci pri ťažkostiach dieťaťa/žiaka v učení a správaní,
- okolnostiach a rizikách spojených s postihnutím, ochorením a znevýhodnením, ako aj možnostiach kompenzácie, rehabilitácie a inklúzie,
- základných formách a techniky využívania hry, aktivít a umenia v prospech zdravia a rozvoja dieťaťa/žiaka a jeho participácie v prirodzenom prostredí.

Začínajúci liečebný pedagóg je spôsobilý:

- v opatreniach nadviazať na možnosti dieťaťa/žiaka a poskytnúť mu priestor na získanie skúsenosti potrebných pre očakávanú zmenu,
- realizovať a hodnotiť vhodné formy pomoci v spolupráci s ostatnými odborníkmi a zákonnými zástupcami dieťaťa/žiaka,
- modifikovať a optimalizovať svoje ponuky vzhľadom na aktuálnu situáciu a procesy zmeny u dieťaťa/žiaka.

Kompetencia 2.5 Hodnotiť priebeh a výsledky liečebnopedagogickej činnosti**Začínajúci liečebný pedagóg má vedomosti o:**

- metódach a úskaliach hodnotenia výsledkov odbornej činnosti,
- nástrojoch na hodnotenie v závislosti veku, problematiky dieťaťa/žiaka a od foriem pomoci,
- etických požiadavkách na hodnotenie iného človeka a ochranu jeho intimity.

Začínajúci liečebný pedagóg je spôsobilý:

- zaznamenávať a hodnotiť dianie v rámci liečebno-pedagogickej intervencie,
- vyhodnotiť svoje skúsenosti a prijímať supervízne formy vedenia,
- používať trianguláciu pri hodnotení výsledkov svojej činnosti,
- kriticky reflektovať a objektivizovať svoje závery, konzultovať ich v tíme/so supervízorom.

3. OBLASŤ PROFESIJNÝ ROZVOJ**Kompetencia 3.1 Plánovať a realizovať svoj profesijný rast a sebarozvoj****Začínajúci liečebný pedagóg má vedomosti o:**

- systéme profesijného rozvoja odborných zamestnancov a možnosti kariérového rastu,
- význame udržiavania komunikácie v odbore - prijímania informácií, získavania skúseností a zdieľania,
- svojich profesijných kompetenciách a možnostiach ich rozvoja v tímovej spolupráci,
- metódach sebarozvoja a rozvoja odboru (napr. výskum, vývoj v oblasti pedagogickej praxe).

Začínajúci liečebný pedagóg je spôsobilý:

- vyhľadať zdroje poznatkov a skúseností,
- pracovať v tíme,
- komunikovať s odbornou verejnosťou (referovať, publikovať, diskutovať),
- orientovať sa v cieľoch profesijného rozvoja a vybrať si smer svojej špecializácie,
- aktívne sa identifikovať so svojou profesijnou rolou a vyhľadávať možnosti ďalšieho vzdelávania.

Kompetencia 3.2 Stotožniť sa s profesijnou rolou a školským zariadením

Začínajúci liečebný pedagóg má vedomosti o:

- poslani a cieľoch škôl, školských zariadení,
- svojich špecifických úlohách a cieľoch pôsobenia v kontexte celej inštitúcie a tímu,
- možnostiach svojej profesie a svojom profesijnom zázemí (profesijných a odborných organizáciách).

Začínajúci liečebný pedagóg je spôsobilý:

- reflektovať a prehľbovať svoje poznanie a pôsobenie v prostredí školy, školského zariadenia,
- komunikovať o plnení svojich profesijných úloh s členmi tímu,
- identifikovať sa s profesijnými úlohami a rolami, rešpektovať plne kompetencie iných odborníkov v tíme,
- začleňovať sa aktívne do činnosti profesijnej organizácie.

Kompetenčný profil začínajúceho sociálneho pedagóga

Oblasti	Profesijné kompetencie
1. Dieťa/Žiak	1.1 Identifikovať vývinové a individuálne charakteristiky dieťaťa/žiaka 1.2 Identifikovať a analyzovať sociokultúrne prostredie a jeho vplyv na dieťa/žiaka 1.3 Identifikovať špecifiká sociálneho a emocionálneho vývinu, sociálneho učenia a správania sa dieťaťa/žiaka
2. Proces odbornej činnosti	2.1 Ovládať obsah študijného odboru sociálna pedagogika 2.2 Plánovať a projektovať sociálno-pedagogické činnosti 2.3 Realizovať prevenciu 2.4 Realizovať sociálnu výchovu, poradenskú a konzultačnú činnosť 2.5 Realizovať intervenciu, reedukáciu a socioterapiu 2.6 Hodnotiť priebeh a výsledky sociálno-pedagogickej činnosti s jednotlivcom a skupinou
3. Profesijný rozvoj	3.1 Plánovať a realizovať svoj profesijný rast a sebarozvoj 3.2 Stotožniť sa s profesijnou rolou a školským zariadením

1. OBLASŤ DIEŤA/ŽIAK

Kompetencia 1.1 Identifikovať vývinové a individuálne charakteristiky dieťaťa/žiaka

Začínajúci sociálny pedagóg má vedomosti o:

- zákonitostiach psychického vývinu a osobitosti dieťaťa/žiaka príslušného vekového obdobia,
- metódach sociálnej diagnostiky zameranej na sociálno-výchovnú históriu klienta,
- metódach sociálno-pedagogickej diagnostiky zameranej na jednotlivca a skupinu,
- úrovniach sociálneho správania a sociálneho prostredia – v rodine, v škole, v širšom sociálnom prostredí,
- prejavoch sociálno-patologického správania sa detí/žakov.

Začínajúci sociálny pedagóg je spôsobilý:

- zhodnotiť sociálne prostredie jednotlivca, identifikovať negatívne faktory v ňom a predvídať možné ohrozenie,
- identifikovať sociálno-patologické javy u jednotlivca a skupiny,
- posúdiť a zhodnotiť kvalitu sociálneho prostredia a jeho vplyv na individualitu každého jednotlivca (rodina, školská trieda, rovesnícka skupina).

Kompetencia 1.2

Identifikovať a analyzovať sociokultúrne prostredie a jeho vplyv na dieťa/žiaka

Začínajúci sociálny pedagóg má vedomosti o:

- kvalite vplyvov (pozitívnych i negatívnych) v sociálnom prostredí v ktorom dieťa/žiak žije a ktoré ho ovplyvňuje,

- metódach a nástrojoch na identifikovanie sociokultúrneho prostredia dieťaťa/žiaka a skupiny.

Začínajúci sociálny pedagóg je spôsobilý:

- realizovať na základnej úrovni sociálno-pedagogickú diagnostiku jednotlivca, skupiny a komunity,
- posúdiť a rozlíšiť potreby jednotlivca v skupine a potreby skupiny - školskej triedy,
- posúdiť potreby jednotlivca v rodine a potreby rodiny,
- adekvátne zhodnotiť sociálne prostredie dieťaťa/žiaka, v ktorom sa nachádza a ktoré ovplyvňuje jeho individualitu.

Kompetencia 1.3 Identifikovať špecifiká sociálneho a emocionálneho vývinu, sociálneho učenia a správania sa dieťaťa/žiaka

Začínajúci sociálny pedagóg má vedomosti o:

- zákonitostiach a špecifikách sociálneho a emocionálneho vývinu žiaka, sociálneho učenia a správania sa dieťaťa/žiaka vo vzťahu k rodine a škole a sociálne faktory, ktoré ich ovplyvňujú,
- metódach sociálno-pedagogickej diagnostiky na analýzu špecifik vplyvu sociálneho prostredia na sociálny a emocionálny vývin detí/žakov.

Začínajúci sociálny pedagóg je spôsobilý:

- zhodnotiť úroveň sociálnych vzťahov – v rodine, v škole, v širšom sociálnom prostredí, poruchy sociálneho vývinu a ich príčiny v rodine, v škole, v širšom sociálnom prostredí,
- analyzovať sociálne determinanty sociálneho a emocionálneho vývinu,
- identifikovať poruchy sociálneho a emocionálneho vývinu u detí/žakov a navrhovať vhodné socioterapeutické postupy na ich odstránenie,
- posúdiť úroveň socializácie detí/žakov, porúch ich sociálneho a emocionálneho vývinu a výskytu deviantného správania u detí/žakov vzhľadom k sociálnym normám.

2. OBLASŤ PROCES ODBORNEJ ČINNOSTI

Kompetencia 2.1 Ovládať obsah študijného odboru sociálna pedagogika

Začínajúci sociálny pedagóg má vedomosti o:

- základných teoretických, metodických a metodologických poznatkoch zo sociálnej pedagogiky, prevencie sociálnej patológie, sociológie výchovy, psychologických disciplín a pedagogickej metodológie, ako aj príbuzných pedagogických vied,
- preventívnom rozmere v činnosti sociálnych pedagógov,
- realizácii sociálno-výchovnej práce v zmysle zásad a etáp sociálno-výchovnej činnosti, t. j. sociálno-pedagogickej anamnézy a diagnostiky, socioterapie, sociálnom poradenstve, sociálnej rehabilitácii a pod.,
- špecifikách sociálno-pedagogickej práce s jednotlivcom, skupinou (školská trieda, učitelia, rodina),
- platných všeobecne záväzných právnych predpisoch vzťahujúcich sa na činnosť sociálneho pedagóga,
- strategických národných a medzinárodných dokumentoch v prevencii sociálno-patologických javov.

Začínajúci sociálny pedagóg je spôsobilý:

- aplikovať teoretické poznatky v praxi,
- vytvoriť projekty prevenčnej práce, ktoré možno realizovať v školskom prostredí,
- zhodnotiť výber problematiky zo študijného odboru sociálna pedagogika vzhľadom ku konkrétnej sociálno-výchovnej situácii.

Kompetencia 2.2 Plánovať a projektovať sociálno-pedagogické činnosti

Začínajúci sociálny pedagóg má vedomosti o:

- základných projektoch preventívnej činnosti na jednotlivých stupňoch škôl,
- efektívnosti a využiteľnosti jednotlivých metód a foriem preventívneho pôsobenia v školskom prostredí,
- metódach sociálno-pedagogickej diagnostiky, sociálno-pedagogického poradenstva, sociálno-pedagogickej terapie a socioterapie a sociálno-pedagogickej rehabilitácie,
- príprave na preventívnu činnosť s jednotlivcom a skupinou v oblasti primárnej, sekundárnej a terciárnej prevencie.

Začínajúci sociálny pedagóg je spôsobilý:

- na základe sociálnej diagnózy vypracovať program preventívno-terapeutického pôsobenia na dieťa/žiaka, skupinu (triedu a rodinu),
- navrhnúť preventívne pôsobenie na jednotlivca a skupinu v spolupráci s ďalšími odborníkmi.

Kompetencia 2.3 Realizovať prevenciu

Začínajúci sociálny pedagóg má vedomosti o:

- etapách preventívnej a sociálno-pedagogickej činnosti v školách, školských zariadeniach,
- teórii a metodike sociálnej pedagogiky, s osobitným zreteľom na preventívny rozmer sociálnej pedagogiky,
- základných európskych a národných dokumentoch zameraných na prevenciu drogových závislostí a iných sociálno-patologických javov,
- koncepčných a strategických dokumentoch a materiáloch školy/školského zariadenia zameraných na prevenciu drogových závislostí a iných sociálno-patologických javov,
- o všeobecne záväzných právnych predpisoch, ktoré vymedzujú systém výchovného poradenstva a prevencie v školách, školských zariadeniach a jej hlavných aktérov,
- metódach a formách preventívnej práce so žiakmi v školách a v školských zariadeniach.

Začínajúci sociálny pedagóg je spôsobilý:

- vybrať a realizovať adekvátne preventívne aktivity vzhľadom k vekovým a vývinovým osobitostiam žiakov v oblasti primárnej prevencie,
- využívať socioterapiu, ako úpravu faktorov sociálneho prostredia tak, aby čo najpriaznivejšie podporovali a ovplyvňovali pozitívny priebeh sekundárnej a terciárnej prevencie,
- pozitívne oceňovať kladné charakterové vlastnosti dieťaťa/žiaka, sociálne zručnosti detí/žiakov, prosociálne cítenie a správanie detí/žiakov.

Kompetencia 2.4 Realizovať sociálnu výchovu, poradenskú a konzultačnú činnosť

Začínajúci sociálny pedagóg má vedomosti o:

- špecifikách a zameraní sociálno-výchovnej práce s dieťaťom/žiakom v škole, školských zariadeniach, jeho individualite v kontexte s jeho rodinným, školským i mimoškolským prostredím,
- zákonitostiach práce v oblasti sociálno-pedagogického poradenstva a krízovej intervencie do sociálne znevýhodneného prostredia dieťaťa/žiaka,
- zameraní sociálno-výchovnej práce v škole s jednotlivcom, skupinou/triedou/učiteľmi i rodinou,
- zásadách a metódach pedagogickej diagnostiky a realizácii individuálneho a skupinového poradenstva pre žiakov, učiteľov i zákonných zástupcov pri zvládaní záťaže a predchádzaní a riešení problémov.

Začínajúci sociálny pedagóg je spôsobilý:

- identifikovať problémy, ich formuláciou a vypracovaním postupu ich riešenia, s dôrazom na partnerský vzťah,
- realizovať individuálne a skupinové poradenstvo a konzultácie pre deti/žiakov i učiteľov a poradenstvo pre rodinu,
- venovať zvýšenú pozornosť deťom/žiakom pochádzajúcim z nízko socializovaného rodinného prostredia a ich zákonným zástupcom.

Kompetencia 2.5 Realizovať intervenciu, reedukáciu a socioterapiu

Začínajúci sociálny pedagóg má vedomosti o:

- základných pojmov a princípoch sociálnej pedagogiky so zameraním na „kompenzáciu“ nevhodných sociálnych vplyvov v lokálnom prostredí žiakov a tiež sociálno-výchovnú intervenciu smerom k dysfunkčnej rodine a voľnému času žiakov,
- individuálnych, skupinových a hromadných metódach a formách sociálno-terapeutického procesu.

Začínajúci sociálny pedagóg je spôsobilý:

- identifikovať problém, diagnostikovať a kompenzovať nevhodné podnety a využívať sociálno-terapeutické metódy pri úprave faktorov sociálneho prostredia a náprave porúch pri vývine žiaka a v sociálnej skupine,
- pri výskyte problémového správania žiakov spolupracovať s ostatnými odborníkmi a pedagogickými zamestnancami, inštitúciami výchovného poradenstva a prevencie, štátnej sociálnej správy a s rodinou,
- klásť dôraz na vytváranie pozitívnej psychickej klímy medzi deťmi/žiakmi i v komunikácii s rodinou.

Kompetencia 2.6 Hodnotiť priebeh a výsledky sociálno-pedagogickej činnosti s jednotlivcom a skupinou

Začínajúci sociálny pedagóg má vedomosti o:

- postupoch v hodnotení efektívnosti sociálno-pedagogickej činnosti.

Začínajúci sociálny pedagóg je spôsobilý:

- posúdiť vhodnosť aplikácie sociálno-pedagogického pôsobenia na jednotlivca (dieťa/žiaka) a skupinu (školská trieda a rodina),
- pri realizácii sociálno-výchovnej intervencie a reedukácie pozitívne hodnotiť aktivitu detí/žiakov, zákonných zástupcov a ich ochotu spolupracovať pri riešení vzniknutého problému,
- prostredníctvom metód sociálno-pedagogickej diagnostiky priebežne vyhodnocovať posunu v reedukačnom a resocializačnom procese a jeho efektívnosť,
- objektívne vyhodnotiť príčiny porúch správania dieťaťa/žiaka i narušenia psychickej klímy v triede a pozitívne oceniť aktivitu žiaka/žiakov v prejavoch prosociálneho správania a tiež rodičov v prejavenej snahe participovať a spolupracovať pri riešení vzniknutého problému u žiaka.

3. OBLASŤ PROFESIJNÝ ROZVOJ

Kompetencia 3.1 Plánovať a realizovať svoj profesijný rast a sebarozvoj

Začínajúci sociálny pedagóg má vedomosti o:

- systémy kariérového rozvoja odborných zamestnancov a možnosti ich kariérového rastu,
- základných odborných zdrojoch sebazvedávania (aktuálne knižné, časopisecké, právne a internetové),
- vývojových trendoch doma i v zahraničí z oblasti teórie, metodiky i metodológie sociálnej pedagogiky.

Začínajúci sociálny pedagóg je spôsobilý:

- využívať dostupné odborné zdroje z oblasti teórie i metodiky sociálnej pedagogiky vo vlastnej sociálno-výchovnej činnosti,
- prejavovať osobnú motiváciu na zvyšovanie vlastného profesijného rastu v dostupných formách,
- posúdiť vlastné vzdelávacie potreby vzhľadom k činnostiam, ktoré vykonáva.

Kompetencia 3.2 Stotožniť sa s profesijnou rolou a školským zariadením

Začínajúci sociálny pedagóg má vedomosti o:

- základných všeobecne záväzných právnych predpisoch, ktoré vymedzujú systém činnosti školy, osobitne systém výchovného poradenstva a prevencie a odborného zamestnanca sociálneho pedagóga,
- inštitucionálnych pravidlách škôl a školských zariadení,
- základných funkciách a kompetenciách sociálneho pedagóga ako pomáhajúcej profesie.

Začínajúci sociálny pedagóg je spôsobilý:

- využívať dosiahnuté poznatky z oblasti teórie, metodiky i metodológie sociálnej pedagogiky v praxi
- identifikovať sa s rolou sociálneho pedagóga.